

76
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωστ. Ουσ. III, 76 / 1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-20 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πρός

Τόν κ. Επιθεωρητήν
Θηλοκωμικής Εκπαίδευσης
Γ' Ειδικής Περιθ. Διεύθυνσης
Επς Λαρίσων

“Αποβολή λαογραφικών στοιχείων”

Λαμβάνω υπόψη την υπεύθυνή σας
επίσημη επιστολή της 27-2-1970

Εν εκτελεστικώ της 27-2-1970

μαρτυρώ τον κίνησόν βρεθείς εσ
στη συνέχεια: Ερωσιασολό-

γιοι, δέοντως συμπληρωμένα

ελληνική λαογραφία της Ημα-

θησίου, δέοντως συμπληρωμένα

θωπείας Αθήναι, μετά του περι-

τησίου συλλογής ελπίσιν

επισημολογή της ελπίσιν, ως και

τέσσερα φύλλα σοφιδίων

τεσσάρων φύλλων σοφιδίων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παρακαλώ δια τα ανω παρα-

ς

Διηγίς του Ιστορίου

Α3 Συμμετρί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Παλαιόπυργος*
(παιλαιότερον ὄνομα: *Νυκτερέμι*), Ἐπαρχίας *Τιρνάβου*,
Νομοῦ *Λαρίσης*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δημητρίου Ἀθανάσιου* ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Παλαιόπυργος - Λαρίσης*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον... *ἑπτὰ (7)*:-

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 - α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γουλάριος Διονύσιος*

ἡλικία... *69*... γραμματικαὶ γνώσεις... *Δημοτικῶν*

τόπος κατοικίας *Παλαιόπυργος*
Περιεχόμενα: Ἐκματεστῶθι εἰς Παλαιόπυργον ἀπὸ 18 1912

β) *Κωμ. Ἀθηναίων, Δημοτικῶν - Παλαιόπυργος*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχὰ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖα διὰ βοσκὴν ποιμνίων; *Παλιχώριος - Κουτσῆλαι - Μέλια καὶ οἱ ἐστῆθι ἄρα - Κεφαλα - Καλοκαιρινή*
- Ἐπίτηρον αὐτὰ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *ἦσαν χωρίζεται καὶ μόνιμοι*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ. *Εἰς γαιοκτῆμονας Ἀρ. Μπετσο - Λιβαδαῖον*
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν, μετὰ τὸν θάνατόν του; *Δεν εἶχαν ἰδιαν. περιουσίαν. Εἰργάζοντο ὡς κολλῆχοι.*

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ;

μὲ ἀμφοτέρας

2) Οί τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ... *οχι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

οἱ κάτοικοι τῶν ἐνοικιασίων - ζαβουδες (ἄδρον τὸ ζῆλον) μὲ ὀλοκληρον τὴν οἰκογένειαν

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) *κεζαζι* Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

ἄδρια

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα ;) *ἢ ἄδρια*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

μὲ τὸν θερισμὸν καὶ ἐργάτωσιν ἐστ' ἀραβασίτων - ὡστὲν τὴν ἡμέραν χωρὶς α - 2-4 ὄρ. ἡμέρ.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

ὡστὲν ἀποστέλλει καλοῖσιν ἐν ἐνοικιασίων

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τύπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *οχι*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ;

οχι

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοδών, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καύσιν: α) τῆς καλάμιας μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιού, λαθουριού κλπ.) δι' ὀργώματος;
*οὐδέμια ζώωνεις, ἐγένετο. ὁ Πηγεῖος με
 εἶπε προσχώσας ἐλυώσαινεν εὐς ἄσπρος.*

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . . . *π. ε. π. τ. ο. 1912*

ε'. Ἄπο πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;
τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1912

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τούτου ἢ ἀπο ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ;
ἐχρησιμοποιεῖτο ἀπὸ τοῦ 1912 ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τοῦ αὐτοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
ἐφαρμολογεῖτο ἐν ἔσοιμο. Πρακτὴρ ἐχρησίσθη εἰς τοὺς γεωργικοὺς καλλιεργεῖς.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

- 1. 4. 7. 10.
- 2. 5. 8.
- 3. 6. 9.

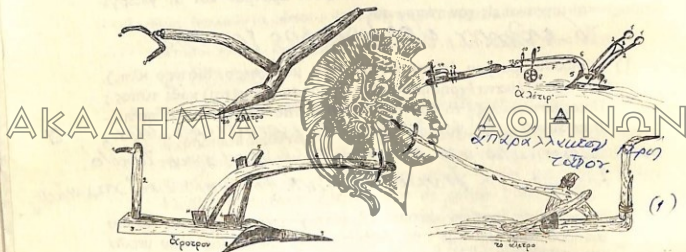

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) . . . *ἀπὸ τοῦ 1942*
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ . . . *δὲν ἐγένετο χρῆσις*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ² *20/1*
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *1914* *Ποτακινίδης Αρ. Μελεβλάς*

στ' 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
Μένος του ο. γεωργός.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; (1)

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *20/1* 6. 11.
 2. 7. 12.
 3. 8. 13.
 4. 9. 14.
 5. 10. 15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησιν).

- 4) Τò ύνι. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή εΐναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ίχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εΐναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

... *μιά μορφῆς*

.....

.....

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ... *τοξοειδής*

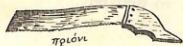
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 6) Ήτο (ή εΐναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ή σιδήρου; ... *ξύλου*

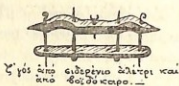

- 7) Έργαλεΐα διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

όλα τὰ ἀναγραφόμενα (εμφύλιονι-άριδι-πριόνι- άρνάρι-ξυλοφαΐ).

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ζῶονα... βόες*.....
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *πάλαιότε... ὄνα*.....
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *εὐταρεια ζῆτος*.....

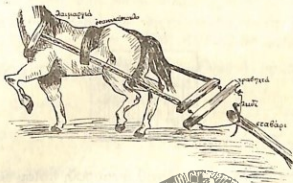

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).....

Παλαιότεροι ζεύλα καὶ ζυγοὶ εἶναι ἀπὸ ξύλου καὶ τοῖς δύο κάρσ μὲ δύο ὄνα

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *οἱ ζεύλες ἡ λούρα καὶ ἡ δὲ ἐν τῷ μὲ ἔχον ἰα (ζεύλοςχοινα)*.....
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτόν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *δεν ἔχει ἔχει... εἰς τὸν ζυγόν, δι' ἐνὸς λουρίου, διὰ τῶν ὁποῖων εἰσέρχεται ἡ μασουλὴ κλπ.*
- 12) Ἐκ τίνος γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *δεν ἔγινετο*.....
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *καμάρια... ἀλμυροῦ... πλάσι... ἄλλο... ἀλμυροῦ... ἐν αὐτῇ με' το σκευήν*

ζ'. Ἄροτριάσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

Εἰς τὸν τόπον ὄργωνε παλαιότερ ὁ ἀνδρῆς.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *το ποδοπέδιον ὁ ζευγὸς ἐπὶ τῶν βῶν με' τὴν ζεύξιν καὶ τὰ ζευλόεχον κ. ἤταντο τὸ σκευάρι με' τὸν ζεύξιν ἀλλὰ τὰ λουρίδια με' τῶν μῶν κλῆδρον καὶ ἔσαν ζεν τὸ ὄργωμα.*

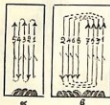
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *ἀμοιωφ.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με' σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *με' τριχία πλὴν ἀρσθενεῖται ἐπὶ κέρατα τῶν βῶν καὶ με' βουκέντραν.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαι) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... *εἰς εὐθείαν β' κυκλικῶς*

.....
 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); *τὸ ὄργωμα τῆς χωρὶς εἰς τὴν χί. κε. καὶ σὲ ἐποριῆς*

.....
 Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; *ναι*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; *οχι... εἰς αὐτὴν*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

αὐτὴν αὐλακίαν κυκλικῶς εἰς ὅλας τὰς περιλήψεις

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα, αὐτὰ π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν ἀραβοσίτου. Ἡ ὀργώματα τέλος μαρτίου ὄργωμα - Ἀπρίλιον διβόλισμα - Μαΐου τριβόλισμα - Ἰουνίου σπορά -*
Διὰ τὸν σίτον σὺν δέν ὄργωμα. Ἀπ' εὐθείας εὐὼ ἀραβοσίτου ἐ εἶλον.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Δέν ἐμαλλεργηθῆναι ἀπὸ κερὸν λαμβάνον χωρὸν ἄ-β. ὀργώματα χωρὶς ἐπιπλέον ὀνομασιῶν.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Δέν ἐγένετο ἀγρανάπαυσις, δέν ἦτο οὐδὲν.

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν;

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Α.Δ.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
 ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

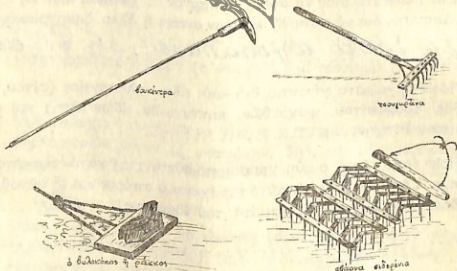
Μὲ τὴν βουκέντρον καὶ τὴν ζυγίαν.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα, ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιῶ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); ... *π.χ. μὲ ζυγίαν ἢ εἰδί-
 .. ραῖν .. ε. θάρνακ.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
καὶ ὀμοίως μετὰ τῆς ἀπόκρισ.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
οἰνοεῖς.

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. *τὰ ῥόβη, τὰ σάνον, τὰ τριφύλλι, τὰ ἔτολας) δὲν ἐκαλλιεργήθησαν ποτε χωρὶς ἀνάγκης, ἀλλὰ ἐκείναι μετὰ τὸν ἀναπόσπινον.*

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ῥόβη, σάνον, τριφύλλι κ.ά. *δὲν ἐσημείων χωρὶς αἰ.*

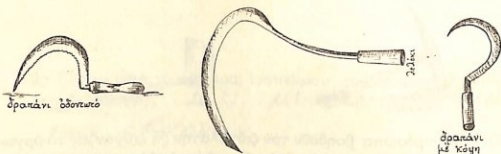
9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. *τὴν ῥόβη, λ.α. δὲν ἐκαλλιεργήθη ποτε χωρὶς ἀναπόσπινον.*

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μὲ τὸ δρεπάνι*
μαί... τὸ... λεπίδι... (ὁμοία μέτρα... εἰκόνας).

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μὲ... κόσες*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Τὸν κριο-
νιστὸν... ὀδοντωτὴν... τὸν... λεπίδι... ὁμοίαν.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἰνδίνην.*

5) Ποίος κατεσκευάζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τὰ περιόνια από την πόλη ή περιεχθέντα χελύμια κατεσκευάζουν οι καλλιεργητές.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)
Όχι

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν, μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
σταχυές

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *Δεν ακολουθούν πρόσωπα οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χερὸς) χωριστὰ; "Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *τὰ δράγματα (χερόβολα) τοποθετοῦνται 4-5 ὁμοῦ μετὰ κεφαλαὶ πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ ἀνοίγει ἀνελαστικὰ*

5) Πώς λέγονται τὰ τοπρωτούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *α. γ. μα. δ. ε. ζ.*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ προῖον ; *ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν*
Ὅταν εἶναι ἐπιρροὴν ἤρχοντο διερίσσει εἰς
διὸ ἐπὶ γῆνι καὶ λυρίαι.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι : με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπήν (ξεκαπής). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χοῦμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οἰοματολογίαν).

με ἡμερομίσθιον καὶ χοῦμα (ἀναχόρις
καὶ χρονικῆς διάρκειᾶς) καὶ μετὰ πηλο-
χῆς φαγητῆ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρσιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἢ μέση των) ;

ὁβόαμι. ἔδραζαν. μελέμι. ἔφερον
"παλαμαριές". Ἄλλοι δὲ εἶναι ἔφερον.
.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ναὶ πάλιν δευτέραν ἢ τρίτην.
ὀρθότατε Τρίτην.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Δὲν ἄνδρουνίσει οἱ γεροντοῖοι

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Δὲν ὑπάρξεν ἐξέκλιση ἐθίμων.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν.

- 2) Πώς έγινε το δεμάτιασμα ; Ποίος έδενε τούς στάχους και ποίους τούς μετέφερε και τούς παρέδιδεν ώς χεριές, άγκαλιές ; Πώς έδένοντο· με κοινά σχοινιά, με σχοινιά κατεσκευασμένα από βελουοειδείς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατά τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐμὲ αὖς μετὰ τοὺς θεριστάς. Ἐμολοῦμαι ὅτι
 "Μπαχλατζής", ἕνα μπαχλατζή. Ἐπειὴ
 χούβε. Ἐδὲ θεριστάς. Ἐδὲ καὶ δεμάτια με
 "Ἐματιοί", πάλιν μετὰ μὲν μαλακτέραν καὶ ἄκα-
 ρμαν. Διὰ τὸ δέσιμον μετὰ χειρὶς ἐκ-
 ζύλιχον. Ἐργαλεῖον λιγόμενον.....
 "Κλιτσινίκος",.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρῶνοντο εἰς ὄρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρῶνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Ἄνω. 7. ἡμέρας. Ἐργατερον. καὶ δεμά-
 τια... ἐν κεντρῷ τοῦ... ἔ... "Τοιρέκια", 13. ἢ
 1. 7. δεμάτια. εἰς αὐροει. σ. α. 5.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἐκ τίνος ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δ.ν. ..ἐπισημαίνω τὸν ὄροσιν, ..ὅτι εἰ καὶ καὶ -
..διὰ τὸν ὄροσιν ..γεύμεθα ..

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανθοῦ.

- 1) Ἐσηνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξήρα χόρτα (π.χ. σανθόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Τριφύλλι (ἀποκομιδὴ κ.ά.) ..Ἐπείρετο ..
στ. 4 ξέρων ..κόπτεται .. 4-5 ..μαχαίριον ..
Ἐπρὸνέτα ἐπιτόν ..ἀφρο .. ἀποδοκίμασε
ἢ ἀποδοκίμα .. εὐρισσομένη .. ἐπιτόν ..χαρὶς

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανθὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Εμφάνιστο ἄλλ' ἢ τὴν ἀγρὸν. Ἐδ-
ντο μὲ χειροποίητα, κάσσει.*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*Πι.ε.ε.φ.έ.ρο.λο.ξ. α.λ.ω.ν.ι.α., ε.υ.δ.ρ.ι.ε.μ.ό.μ.ι.-
ν.α.ξ. τ.μ. Π.ε.ρ.ι.φ.έ.ρ.ε.ι.ων. τ.ῶ.χ.α.-
ρ.τ.α.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

*α.ε.λ.ω.ν.ι.α. Ἐ.ξ.ω.σ.τ.ῶ.ν.τ.ι.ξ. μ.ι.γ.α.ί.χ.α.ς
θ.ε.μ.ω.ν.ι.ά.ς.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

*Δ.εν. ἔ.χ.ω.ρ.ί.ζ.ε.τ.ο. ἤ.π.ῶ.ρ.χ.ε.ν. ἀ.π.ό. τ.ῶ.ς
ἀ.φ.χ.ῶ. μ.α.ρ.μ.ε.ρ.γ.α.ί.α.ς. τ.ῶ. ε.ι.λ.ν. (1914).*

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι: Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

Ἐ.ξ.ω. τ.ῶ. χ.ω.ρ.ί.ον. εἰ.ς. τ.ὴν. π.τ.ε.ρ.ε.ι.α.ν.

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὁλοκλήρως καὶ ἐξολοκλήρως καὶ ὀφθαλμικῶς

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀπὸ ἀρχῆς Νοεμβρίου μέχρι ἑξέως Ἀπριλίου

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των): π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο. Ἐπιδαπέδων ἀπὸ τῶν χόρτων καὶ ἐκκεντρίτων. Ὁ δὲ κεντρίων περιποιήσεις.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο: καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

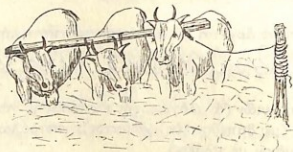
Ἐπιδαπέδων καὶ ἐκκεντρίων ἐπὶ ὄσιν ἔλεον

- 9) Ἡ ὥς ἔνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Θερινὴ ἡμέρα - πρὸ τῆς Τριμῆς

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
*Ἐλκυστήριον δὲν ὑφίσταται. Τὴν θύειν ἐν ἑαυ-
 τῇ ὁ ἄλωνος, τὴν δὲ δὲ μίαν ἐπιπορεύει ἐπὶ
 ἰσχυρῶς με' ἑαυτοῦ ἐλάχως πρὸς τὸ κέντρον.*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἄλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιοῦ ἑλλήνιος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήληρος,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

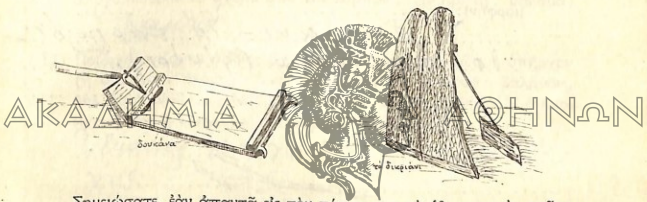
*Χωρὶς στῦλον. Μετὰ βόδιον σῦρμα,
 ἀκίεως ἢ δουκάνη, μετὰ ἄλογα ἐπι-
 πορεύει κατ' ἄρχην εἰς τὰ σταχύς μετὰ πρὸς δὲ
 καὶ ἀποκένδως... ὁ βουκάνη... δουκάνη...*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλώνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειάς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες, και σχετικας φωτογραφιας η ιχνογραφηματα).....

Το χειρίδιον που κινεί ο άλωνιστής προ-
στένεται σε θηλίες που περιέχουν τον
λαμινώον ζών ζύων.....

γ) Ποῦ ἀντί τοῦ άλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν άλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ άλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν άλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ άλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνη,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἑλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνι-
στικὸν μηχανημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;.....

Ἀπονητέο η δουκάνη τῆς ἐπρωμ.
δουκάνη ἀπο τῆς ἀφρικαν. Παναμαϊκό-
ζυγοσ με τῆς "δουκάνη" γαν.
ἑρωτικαλοζοσίον.....

- 8) Από ποίαν ώραν τής ημέρας αρχίζει ο άλωνισμός, κατά ποίαν δε διακόπτεται διά τήν επαναληφθή την επομένην. ;

Αρχίζουν επί 10ην πρωίμην. Ένωρ-
 ζουν εδύμην γόνυ. ιχρ. σί. κς. Επεί-
 ταίο. επί 7ην. Εσθ. εφ. ιμν. 90 κ.
 και Αρχίζουν εδύ. χ. χ. κ. κ. κ. κ. κ.

- 12) Ποία άλλα άλωνιστικά έργαλεια είναι έν χρήσει; (Είς τινας τόπους χρησιμοποιείται επίμηκες ξύλον, τó όποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., έχει τó άκρον όδοντωτόν υπό τήν κατωτέρω μορφήν):

τό δουκράνι - τό καρποσί -
 τό ζυλόφινα (εξιδύμην)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

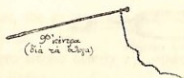
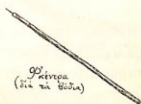
- 13) Κατά τήν διάρκειαν τού άλωνισμού ό γεωργός μέ τó διχάλι ή τó δικράνι, έρχόμενος γύρω εις τó άλώνι, ρίπτει έντός τού κύκλου τόν όποιον διαγράφουν τά ζώα ή τó άλωνιστικόν μηχανήμα τούς άκόπους στάχους ; Ναι

- 14) Ήτο έν χρήσει ειδική άλωνόβεργα διά τήν όδήγησιν και τó κτύπημα τών ζώων ; (Έν Κρήτη λέγεται αύτη βουκέντρι' άλλαχού φ'κέντρα). Πόσον μήκος είχε και ποία ή κατασκευή της ; (Σχεδιάσατε τήν ράβδον αύτήν). (Βλέπε κατωτέρω εικόνα).

Δια τά άλωνα παρασκευάζει. Δια τού βοός
 αζιδύμην. (βουκέντρι). 2-3 μ. με καρεί.
 επί ξύλον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

εἴραμα — ἐνὰ εἴραμα

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἄχυρα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπαιδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

Ἐμβαλεῖς χωρὶς ζῶα ἰδικοί τῶν εἰκ-
Χ.Υ.Σ.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οὐχι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

κόπανος εὐρομμυλῶν

ξύλο κομμιλῶν τῶν τῶν κοπῶντων
μικροῦ εὐροῦ δημοτικῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο ἴσον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Δὲν ἐπιδεικνύμαι ἕκαστα. Ἀλλ' αὐτὸς ἡ
μαρτυρία ἐρχεται ἐκ τοῦ εἰλ. σ. Ἐλευθερίου ἐκ τοῦ
... π. α. λ. α. α. α. (μ. β. σ. τ. ο. 1914)

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπινοήσθη (πρόσωπον, συντεταγισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΠΑΙΣΙΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Μ. α. κ. ν. ι. ... Ἐλευθερίου ἐκ τοῦ
... π. α. λ. α. α. α. (μ. β. σ. τ. ο. 1914)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

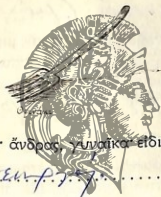
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἐμαρξήναι τὸ μαρξοῦ καὶ
 τοῖς φιλίς χυρὶς τὸ μαρξοῦ τοῦ
 καὶ ἔχῃ ἴσθαι ἔργον συμπείν.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φυτῶρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

μετ' ἰσθίου μαρξοῦ καὶ τοῦ φυτῶρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

ὁ ἰσθίου ἔργον.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινος τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε γὰ ἀπρφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

ὁ ἀνέμισμα ἔργον ἔργον ἔργον
 ἔργον μετ' ἰσθίου.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

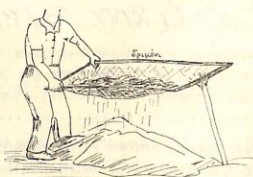
... *δευέριον ἀδωνίεμα δὲν ἐθίνετο* ...

6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσηματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμειναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... *μετ' ὀφονιάλι, (κοίπα) ἀπὸ ἐξο-
 κῆς ἀφ' ἰσχυρῶν* ...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσημα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

ἑξαιτίας κ. σπυρίων

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

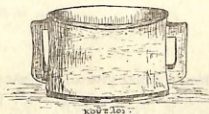
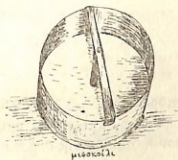
ἑμφανέν τοῦ κοκκοῦ σχηματίζονται
ἑμφανέν τοῦ κοκκοῦ σχηματίζονται
ἑμφανέν τοῦ κοκκοῦ σχηματίζονται
ἑμφανέν τοῦ κοκκοῦ σχηματίζονται

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ἑμφανέν τοῦ κοκκοῦ σχηματίζονται

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλουσι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δε και Ιχνο-
 γραφήμα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Πλάκα. ζ'. λί. χυμικῆ*
ἐρχομένη ἐν ἀγροφύλακίᾳ τοῦ γεωμετρικῆς. "χ. κ. κ. ε. ε. ε."
ζ' ἐμὲ λ. ε. Ἐπιφάνει. ζ' ἄριζον καὶ ζ' ὑπόλοιπον
μελετῆρετο. ζ' οἰκίας. ἰ. π. γεωργικῆς.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωφιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτικῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε Ιχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Ἄγροφύλακ. ἀκκιλικό.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

ζ' ἄριζον καὶ ζ' ὑπόλοιπον

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρώνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἐξ ἀχυρῶν δὲ ἐδοι-*
κομένην ἑλθὼν ἰὼ χαρὶ δ.

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρουσ στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

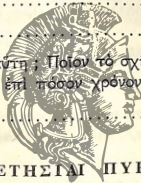
Ἰθὺ ἰὼ ἀλωνισμῶν.

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

οχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖόν τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Ἀποκριές - τὸ ἐσπέρας τῆς Κυ-
 ριατικῆς τῆς Τυροφάγαν.*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*τὸ ἐσπέρας τῆς Τυροφάγαν. Ἐ-
 τῆν Ἡρακλεῖδαν ἰὼ χαρὶ δ.*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

χωρίς... ἴσχυι... ἔρα... ὀνομαζέει...
.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Παιδιά... καί... ἡλικιωμένοι
.....

2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; *Αν ναί, από ποίον μέρος;.....

Τά... παιδά... ὄχι... ἄλλοι
.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ἐξ... ἑνός... ἡλικιωμένων... ἰσχύος...
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἔσθια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

τίποτε... ἀπό... ἀναγραφόμενα...
ἔλεγχον
.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

χοροί... ἀποκριά... ἱεροί... περιγύρω...
... προσκυνομένων... ἰσχύος...
... ἔλεγχον... ἀδούκ... ἀδούκ... ἀδούκ...
.....

- 3) Τί καίονται εις τὰς πυράς αὐτάς (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

..... *φέλα καὶ π.δ. καὶ τροχά*

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... *δ.χι*

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

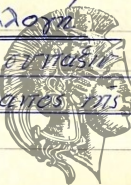
*Περίξ τῆς πυρᾶς εἰρήνεται διασκεψί-
σιμος χορός. τὸ φάρο δὲ εἶναι
ὄχι ἀδεμῆ. Ἄλλα ἔθιμα εἰναι
..... βάναν. Χ.φ.π.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Συλλογή

ἔγγραφοι διὰ τὴν ἐπιγραφὴν λαογραφικῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ἐπιγραφῶν τῆς Ἑλλάδος ΑΘΗΝΩΝ

Τόπος

εἴθε ἐγένετο ἡ συλλογή

Χωρίον: Παλαιόπυργος (Νυχτερέμι)

Ἐπαρχία: Τιβναίβου

Νομός: Λαρίσης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στοιχεία πληροφορητοῦ γεωργοῦ

1

Γουλάρας Διονύσιος

Ἡλικία: ἐτῶν 69

χωρίον εἰς ὃ ἐγεννήθη: Παντελεήμων. Πηλείας

ἔτος ἐγκαταστάσεως ἐπαύθαι: 19/2

2

Μπουνέλος Κωνσταντῖνος

Ἡλικία: 61 ἐτῶν

χωρίον ἐξ ὃ ἐγεννήθη: Παλαιόπυργος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Στοιχεία συλλογέως

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Αθανάσιος

Διδάσκαλος

συλλογή αὕτη ἐγένετο

ἀπὸ τῆς 10-20 φεβρουαρίου

1970

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

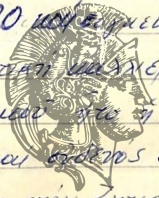
Γεωργικός Βίος στο Νυχτερέμι

Πρίν ή επίχειρήσωμεν περιγραφήν του γεωργικού βίου εώς της προετοιμασίας της εποράς των θεμετηριακών μέχρι του άλωνισμού και της εισοδημώσεως οφείλομεν ώρισμένας διευκρινίσεις:

_____ Διά την χρονικήν περίο-

δον πρό του 1920 και επεκτείνωμεν μέχρι του 1914) εισουλεστική καλλιέργεια των κα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τοίμων του εμποτισμού ή ή καλλιέργεια του άραβοσίτου και άλλου άλλου θεμητηριακού. (άναφέρονται στον ληϊάνο του καρμαδίτσα τά 'κιουτσέμια, τά όποια έχρησιμοποιούν και χρεσιμοποιούν εώςτι διά την τελείαν εισοδημώσιν του άραβοσίτου).

Ο εϊτος καί ή καλλιέργειά του εϊώρ-ζεν άγνωστος. Δι' ό καί ού προετοιμασίεταις όσούτως θ' ήναφέρωμεν εισολούδως περιορίζονται εισουλεστικώς ή την καλλιέργειαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

του οφραβοσίτου.

ἑαυτῶν ἀνασφύρομεν ὅτι ἡ ἀφοστρίακίς
μῆτρι καὶ τῶν πελευταίων δῶν, ὅτε τὰ μη-
χανήματα ἀντιμετωπείσθαι τὰ πάντα ἐγένετο
συνουλεσιτικῆς διὰ βουῶν, πλὴν ἑλαχίστων
ἐφαρμόσεων.

Μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1923 οἱ ἀπόστολοι
δὲν ἔχον ἰδίαν κτημασιμὴν περιουσίαν.

Εἰργάζοντο ὡς κολλήτοροι ἐς τὰ μέγιστα
γαλοκτεμιόντων (καὶ ἐξαιρημένως ἄφθ.
Μετὰ τὴν ἑκιδουσίαν). Ἄμειβοντο ἐς
ἔδος μὲτ' ἡ ἀναλογίαν τοῦ τρίτου δηλ.
ἔδιδον τὸ $\frac{1}{3}$ ἐς τὸν γαλοκτεμιόνα καὶ ἔ-
λάμβανον τὰ $\frac{2}{3}$.

Ἡ προσομοίαι διὰ τὴν καλλιέργειαν
κατ' ἡ. ἦσαν αἱ ἑξῆς:

Μὲ τὸ ζευγάρισμα τοῦ οφραβοσίτου (τὸ ὁποῖον
ἐγένετο ὄχι μὲ μηχανικὰ μέσα, ἀλλὰ μὲ τὸ
κτενίσμα τῆς ρόμης πᾶνω εἰπὴν τὰ ἄλλα ἢ σὲ
διάφορα λεπίδες) ἐγένετο ἡ ἐπιλογή τοσού-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

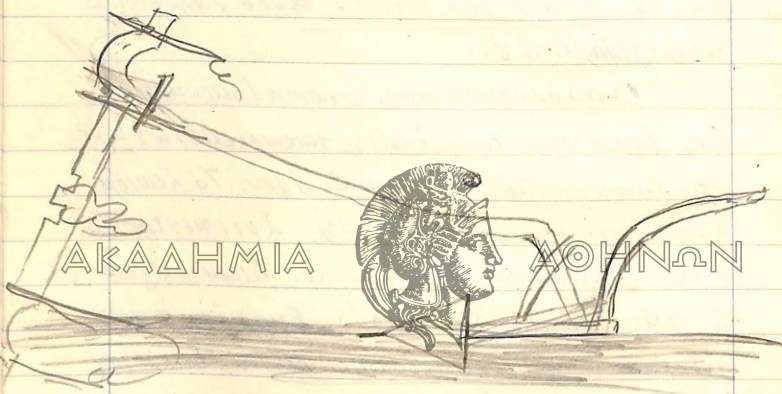

ΑΘΗΝΩΝ

ροι. Με τόν έρχομόν της αυτοίσεως ήρχιζεν
 ή προεκαμαβία των αγγών. Αύτη εντίστατο ες
 Η όρχώματα: Όρχωμα τόν Μάρσιον -
Διβόλιμα τόν Φηρίλιον - Τριβόλιμα τόν
Μάϊον - Ιπορά τόν Νόνιον, άντη ήνεραυτο
μέχρι τήσ' άντήσ'.

Έκαλλιέρχον και όσθρια (οίωσουλαι-
 κής φαιόλους) άνχι όμως πωχωριμέτως, άλ-
 λά όμοϋ μετά τόν άραθείτον. Τό ζευγέμ-
 βριον ήγετο ή ενμενός, ζυτιμεντρούλο
 όλη ή σαραντηγή ες όλινα. **ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ**
 εντεμάρζετο
 ες τρεΐς ίσομεγέθς σαρύς, Έκαλίετο ό γαμο-
 κλήμων ή οι άντιπρόσωποι αυτου. Επίλεγον
 τού ένου και οι έλεροιδύο μετεγέρονκο ε'
 την οίμιαν την κολλίγον. Έλοποθεσάνγο
 ες τά κιστσάκια, σίγαλεροι άεριζόμενα,
 δια την τελείαν οίωσθήρωνιν. Καρόπιν
 ήχίνου το ζευγάκιεραι.

Χρηθίς λιπαμαίων άν ήχίνοντο. Η
 προσχώσις του Πηπειού ήσαν ήνεραυτο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καὶ ἔτος ὀλόαλκρος ἢ περιοχὴ ματρεκλύζεσαι
 καὶ ματρεκλύζεσαι ἐπὶ τῶν ἑδάτων τοῦ
 Πηγαίου. Χρηθεὶς τῶν λιπασμάτων ἐγένετο ὁ
 πρῶτον μετὰ τὸν ἐπαναστασιακὸν (εὐμφοριτο-
 πόλεμος) περὶ τὸ 1950 περίπου.

Ἡ προετοιμασία διὰ τὸν σίτον, ὅταν ἔρ-
 χισεν ὁ ἴσος καλλιέργεσθαι μετὰ τὸ 1914.

Ὁδὸν προετοιμασία ἐγένετο (τῶν ἀγρῶν).

Ἡ εὐθείας οὐδὲ ἀποδοτικῶν, ἐπιμαλ-
 γοῦν εἶτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ μαλτέργεια ἐγένετο διὰ ζυλίνοσ
 ἐφόδρον, λόγω ὅμως τῆς δεῖς ἐξογοπίεθι ἐπι-
 ρίς δὲν ὑπάρχον ὅτε καὶ λείναναι καὶ
 ἢ ἐν τῶν ὅτις φασταγραφίωσιν στυγάμεθ
 καὶ ἀπορροαίωσιν. Τὸ ζυλίνοσ ἀφοδρον κατε-
 επιάσεν μόνος τῆς ὁ γεωργός. Τὸ ὑνὶ ἦλο
 μὲν μορφή δι' ὅλας τὰ ἀφοδριάσεις. Ἡ ἐπά-
 θη ἦλο ζυλίγη καὶ τοσοειθής. Διὰ τὴν
 ἐπιειδύρθεωσιν ἐπιπαράτρητα ἐργαλεῖα ἦσαν

AKAΔHMIA

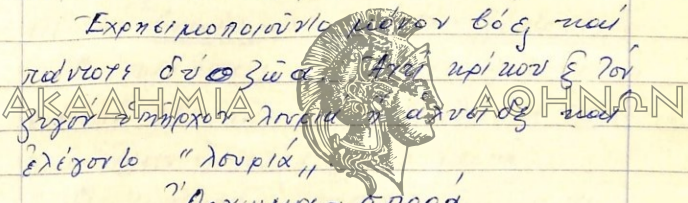

AOHNΩN

τό σιμωσίρι - τό περίουι - τό έπίσι - τό άρλίρι -
τό ζυλοφάι:

Τό ειδηρούν έφορορον ένεφανίσεθη περί τό
1912. Παρατίθεσαι καί φωτογραφία. Άλο κω-
νόστερον καί έχρησιμοποιείλο τό αλώσι' δι'
όλοι τά καλλιεργούμενα κλίματα. Τά έπρο-
μηθώστω έλοίμα. Κατεπευάζοιλο δ' εκουσι' ε'
όνώ τον "χαλιάν", (ειδηρούν).

Εκρημοποιούνη κατόν τό ε' καί
πάντοτε δι' ζωά. Ανά κριτων ε' τον
ζυγον ε' τηροχον λουριον καί άχινάσι καί
έλέχοιλο "λουριά".

Όρχωμα - σπορά

Όρχωτε πάντοτε ο άνδρας. Τό ζέφιμο
γινόταν ώς έζησ: Ελοποδετείλο έπι των
βοών ο ζυγός με τίς ζεύγε, καί λά ζω-
λοσχοινα. (Παρατίθειτε φωτογραφία τον
ζυγού άροζιόσεως). Άνούλο τό ελαβάει
με τον ζυγον δι' έός λουριον καί άχι-
δικ κρικον. Οι τό ε' ώδηρούνλο με ζι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

αίαν, η οποία δούσαν 3 γκ κέρματα μαζί με την βουκέντραν.

Το όργανο γινόταν σε σκοριέ με κω-
λειμά. Οι αλλαγές γινότανταν πάλοτε καδί-
τως. Αγγρανάπαισις (~~αγγρανάπαισις~~) δέν έχίετο.
Δέν έχρειάζετο άλλωστε, ο πηγεός ελύηκεν
τούς αγγούς με τίς προσχώσις.

Τό άποτρον (καδριζέτο όπό τήν λάσην
με την βουκέντραν και την ζύσετραν.

Η ιουπέδωσις έγίνετο διά ζυλίτην ή
είσητην εβαφτήν. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
άλλα βασιθπητικά έργα-
λεία ήσαν ή γάση και ο κλομάς.

Σε ζωοτροφία ειαλλιεργούετο τό
Ζυφύλλι και ο Βήκη.

Γεώμηλα δέν ειαλλιεργηθησαν ούτε
και καλλιερτούλαι.

Θερισμός

Ο θερισμός των Συμμερικαιών (είδος
επισουλειδικό μαζί μεσεί τό 1914) έχίετο
με τό δρεπότι και τό λελέμι. (έπειδή πρό

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἰς εἰλας περίπου τὰ πέντε ἐν τῷ χωρίῳ ἔχου μηχανοποιηθῆ δὴ δυνάμεθα τὴν περιπέττωμεν φωτογραφίαις). Ἡ κόψη τοῦ δρεπανοῦ ἔηλο ἐδοσμένη τοῦ δὲ λελεμίου ὀμαλή. Τὰ δρεπανία ἐπρομηθεύοντο οὐδὲ τὴν περιπέττωσαν ἐν περιοχῇ. Τὰ λελεμια παλαιώζων κοπινοὶ χαλκικίδες.

Ἡ ζωοτροφία ἐκὸ πλοῦτο μὲ κόσση.

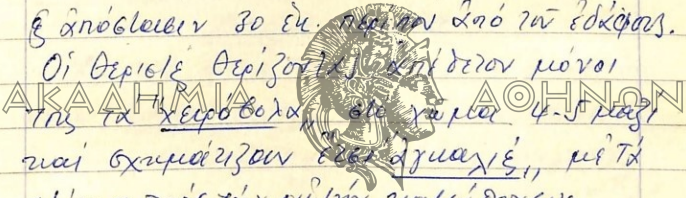
Τὰ εἰληρά παραί τῶν δρεπανοῦ ἐκὸ πλοῦτο ἔ ἀπόβλεπον 30 ἐκ. πέντε ἀπὸ τῶν ἐδάφους.

Οἱ θεριεῖς θερίζοντα ἐκὸ πλοῦτο μόνον τῶν τὰ χερόβολα εἰς χάρμα 4-5 πλάσι καὶ σχηματίζον ἐκὸ πλοῦτο ἑξάχαιρις, μετὰ εἰλίχνα πρὸς τὴν οὐλὴν κατεύθυνειν.

Οἱ θεριεῖς ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

Ἔσαν δὲ ἐπαρτυῶσαν ἔρχοντο καὶ ἀπὸ τῶν γύρω χωρίων, ἀμφεβόμενοι μετ' ἡμερομίσθων 8-80 δραχμῆς περίπου καὶ μετὰ παροχῆς φαγητοῦ. Ἔσαν ἐδρίζον μετ' ἡλέμα για' ἀφούλαζι γορῶσαν εἰς χερίων ἑξάχαιρις II.

ἰσπρόδον.
ἑξοικίη
ἑξοικίη
ἑξοικίη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο θερισμός αρχίζει πάντοτε Δεκέμβρη -
Τελέρινη. Ουδένολι βρίστην. Άμα γα εχ-
τιμαί δν' ενδεχόμενοι.

Εν θερισμῷ τὸν χαρμῆς κων:

- Πὸν πᾶς; (ὅταν ξυμῶσεν γιὰ τὸ θέρο)
- Τὸ μαῦρο θέρο. (μὲ βαρεῖς καρπῶς).
- Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθαι; (μὲ τὸ τυρίεμο)
- Ἀπ' τοῦ θέρου, ἢ τοῦ θέρου. (χαρῆμενα).

Δεμάλασμα

Ἀμέως μετὰ τὸν θερισμὸν ἀπολαύσασθαι
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 εἰς ὁ μπαχλαζήεις, (αὐτὸς πον δερεί τῶ
 λημαχίς σὶ δεμάλια). Ἐἰ δνὸ θερισμῷ
 λητισιοιχῶσε μ' ἐν μπαχλαζήεις. Τὰ εἰδ-
 χυα εἰδένοντο μὲ δεματικό, δηλαδὴ μὲ
 μαγαμῶς τὸν τὸ ψηλότερο βιλῆρι. Διὰ τὸ
 ἐπιζῆμο τὸν δεματιοῦ ὁ μπαχλαζήεις
 μὲλιχεπιζέλο ἐνὰ ζῆλο τὸν ἑλιζβινικό.
 Δνὸ-τῆς ἡμέρας ληγότερον ἰδ' δεμά-
 λια βνευερῶντος 13 ἢ 17 ὁμοῦ εἰδ-
 ποειδῆς γὰ ὁποῖα γίγεται ῥοπρένια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

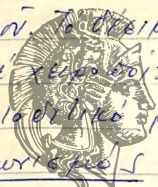

ΑΘΗΝΩΝ

Στοιχομηδὴ τῶν βασιλῶν.

Τὰ ζῶα κατά τὴν διάρκεια τῆς χειμῶ-
νος ἐτρέφοντο μὲν ὑπερῷον. Ἰὺλο σαρ-
ρεῖα τὴν ἀνοιξί. Κόπηται 4-5 φορές.
Τέλη Ἀπριλίον - Μάϊον - Ἰούνιον - Ἰούλιον -
Αὐγούστιον. Ἡ ποιὰ τῶν ἄλλοι ἐγένετο
μὲν ὑσσός - σήμερον μὲν χορλομοωθικό
μηχανήματα. Ἡ ζῶα πάντα πρὸς τὴν καὶ ἰ-
στον ἐντὶ τῶν ἀγρῶν. Το ὄνομα ἐξ ἑμῶν ἐξ,
ἄλλοι πρὸς τὴν μὲν χειμῶν ἐπὶ τὴν ἀνοίξιν -
σήμερον μὲν χορλομοωθικό μηχανήματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπιτομὴ

Μετά φαρτηγὰ ζῶα εἰς σαμαρικά ζῶα
μὲν τὰ βοῖδα μᾶζια περιφέρουσι ἰσθμῶν
καὶ εἰς ἄλωνα. Ἐπιτομὴν ἐκαστοῦ μὲν τὰ
βλαχὰ πρὸς τὰ μῆλα πρὸς ἐύλαζιν σὲ
μεγάλα θηκωτά. Τὸ ἄλωνα κατεκεί-
ζετο ἐξ τῆς περιφέρειαν ἐξω τοῦ σπει-
ρισμοῦ καὶ ἐξ τοῦ ἀλομοῦ ὡς ὁμοδι-
μόν. Ὁ ἄλωνα μὲν ὡς ἐξίχεν τὸν Ἀπριλίον

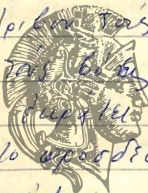
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Νότιον) και έλεγεινεν περιλάληση
 Ηγούστον. Το άλωνι ήτο χωμαάλωνο.
 Έσθλοστο λί χόρτα. Έσκουσίγλο και
 άμεου ήεχιζεν ο άλωνισκος. Ο
 άλωνισκος γινόταν με λί βόδια ή έβρι.
 Περιτά 200 δεμάτια βαλνωτόταν ελό
 άλωνι με λί ελάχια ή ή λί μέρα. Έλοπο-
 δεστοστο πλαγίς και λί βόδια έφροντα
 τη "δοκάνη", έφροντα τα ελάχια. Έλό-
 λο δέν ήπυρκεν τα ελάχια και ήπυρκε
 ο άλωνισκος οελίς έφροντα το ελάχια
 με το όποια ήτο προσδεδεμένο οί βόες
 και με την εσκουσίγαν ήδηγε ήτος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Όταν ο άλωνισκος ήγιντο με ήλοτα έλο-
 ποδεστοστο περιετόλοποι ελάχια (περιτά 300
 δεμάτια). Πρώτα έσκουστο οί ελάχια με λί
 πόδια ήν άλόνην και έμογύθη έσθ-
 ρον και ήν δοκάνη.

Άραματα σχεμαά έν ένδυμαί και.
 Άραματα ή παγιέρμα τα είλον ήλο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

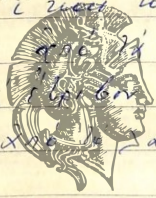
ΑΘΗΝΩΝ

ρεοφερμένη ξ' τον λ'ον.

Λιχνισμα

Ιά αλωριμένα σιάχυα με την επίθεσιν
εανίδος "παηαδία", και άλλων εργαλείων
ή το κερποζόι - δουκράνι και το ζυ-
λόγλυκρο ενσωρευόταν σε σχήμα
ἐπίκτητες (λαμνί). Το Βράθυ με
τα τ' απόειο αρχίζει το ζανέμισμα,
και το κερποζόι και το γλυκρί. Ιά
χοινδρά λεμμάχια και τ' αλφεια σιάχυα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ια **ΕΠΙΣΤΗΜΗ** ΚΑΙ **ΜΑΘΗΤΕΣ**

Τά ἀποχύριζαν από το λαμνί με το
γονκάλι.

Τό λιχνισμένο σιάχει ενσωρευόταν
σε ἐπίκτητες σχήμα. Έδιμα σχημακά δεν
ύπηρχον.

Πριν μελωφερθή ο καρπίγ σλό επί τι
ερχόταν άνθρωποι τῷ γαιοκλήμω (καθα-
χέδες) μερούσαν με το μυσοδάκμονο
(η δαχίδες) - ἐπαίρναν το ζήλον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καὶ τὸ ὑπόλοιπον, ἄν ἔβγαζαν τὸ
ἄχρυσον κωσάτικο, τὸ μετέφεραν εἰς τὴν σι-
γμαί καὶ τὸ τοσοδεῖν σὲ ἄμαρτα,
καὶ εἰς ἑοφίνες. Τὸ ἄχρυσον μετέφερον
εἰς ἄχρυσον ἐρικωμένην εἰς τὸν χωρίον
καὶ ἐκρησάμενον εἰς τρεῖς τῶν ζώνων.

Ἡ διαγορὴ τῶν σπόρων γινώσκων τὸν
ἐλευθερωτῆ ἄνδρα τὸν καλυτέρου σιάχους.
Ἡλευθὴ δὲ καλεῖται ἄλλο οὐδὲ καὶ
κλεισιμῶντι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰρήβια

Μόνον μία πύραυ λαμβάνει
χώραν. Τὴν ἐσπέραν τῆς κυριαμῆς
τῶν Ἀπόκρεω, πρὸ τῆς κωσάτικῆς
δευτέρας εἰς τὴν κωσάτικὴν ἑλλάδα
τοῦ χωρίου.

Τὴν πύραυ ἀνάητον αὐτὸ κωσάτικῶν
κωσάτικῶν καὶ μεγάλων. Τὸ ζῆλον συλλέγον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

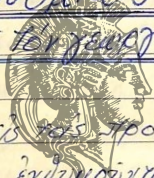
ΑΘΗΝΩΝ

οι μικροί. Δεί προέρχονται από υλοπήν.
 Γάρωθεν είνεσαι θεωρητικός χορός.
 Προηγουμένοι οι γεροντότεροι. Μόσον εσω-
πτικά άσματα κατά τό πλείον άδεμνα
δι' όμοι δέν τά παραδέλομεν.

Μεταρρυθμίσεις

εις τόν γεωργιόν τομέα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πάντα τά εις τας προηγουμένους
 σελίδας έυτεθέντα ενύμουνται μόνον οι
 γεροντότεροι. Εις τούς νεωτέρους μεταδίδο-
 ται υπό μορφήν μυθικής διηγήσεως. Τό-
 ρον μαγιάσαι μεταβολαί έχουν επέλθη.

Ενδεικτικώς υπαριθμέτομεν χρονολογι-
 κώς τας εν τόν γεωργιόν τομέα δηλω-
 θούσας μεταρρυθμίσεις.

Παλαιότερον, εν χρόνον πού χαιέται

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

JA

στά βάθι του χρόνου ή ερωτήσεις έγινέτο
για του ζυγίου ερώτρου.

Περί τό 1912 εμφανίζεται ε τό τόπον τό
δευτερου ή ερώτρου τό όποίον καί ανευκα-
τέθηκεν τό ζυγίου.

Περί τό 1942 εμφανίζεται τό πρώτον βου-
ζινάροτρον ή διοκλήσις Γ. Χρηζηωγίση.

Από του 1953 καί εντεύθεν αρχίζει
τό χωρίον τό καταμάζεσαι από βου-
ζινάροτρα (τρακτέρ). Σήμερον καίθε
ΑΚΑΔΗΜΙΑ των ΕΛΛΗΝΩΝ
παίμε δύο) γεωργική ελκυντήρα, μέ
όλα τά εξαρτήματά του.

Σε πρόσ τον αλωγιεμόν.

Από του 1914 ότε αρχεται τό πρώτον
ή μαγνέροτρα του είπου γίνεται ούτο
ετό χωματάλνω μέ τό βόδια ή μέ
άλογα. Την αούτην εποχήν παρουσιά-
ζεσαι αλωγιετική μηχανή (πατόζα) ή διο-
κλήσις ήρ. Μεταζοί μέ ευρόμενον ήρμο-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μάχανον. Εξήρτο δηλαδή το άκρομάχον
και η παύσα με δύο ζεύγη βουν εν τόντο-
πον του αλωνιμεν.

Επί του 1930 εμφανίζονται αλωνιδικαί
μηχαναί (παύσα) ιδιοκλήσιαι.

Τό 1951-μέ 1952 εμφανίζεται η πρώτη
θεριζοαλωνιδική μηχανή (κομπίνα).

Από του 1956 και εντεύθεν εισοπί-
ζεται η αλωνιδική διά παλίσ από
την θεριζοαλωνιδικήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σήμερον εν τόντον άρχικί οί
γεωργικαί έργασίαι γινόνται διά μηχαν-
νικών μέσων.

Γεωργικοί έλκνυτήρες με άροτρα ή
διευκόροτρα οργάνων τήν γήν. Τήν ισο-
πεδάσων με σιδερόβαρτες ή σιδερό-
εβαρτες. Τήν σπέρσων με σπαιρικαίς
μηχαναίς. Ψιλοχωμαίζων τό έδαφος
με φρέζας. Σκαλίζων τας όψίμους

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

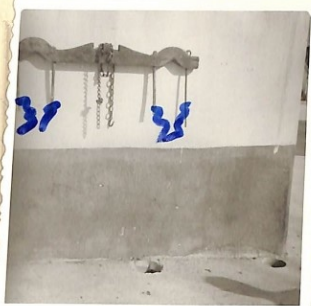
καλλιέργειας με μηχανικά εργαλεία.
Φυτεύουν τὰ σπυρά με φυτευτικά μηχανή-
 ματα. Ποτίζουν τὰς καλλιέργειας των διά
 τεχνητή βροχή. Κητοπολεμοῦν τὰ εἶλο-
 μα με γεωμετρικά μηχανήματα
 καὶ πλοῖα ἄλλα . . . !

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Τις μεταλλικές αυτές αλυσίδες (ανάλλημα παλαιού αιώνας) τους

Αι μελανί σφραγίδια βιδαράλειφο -
έτσι τα ζευγάρια - οι βολιές -
6 χοινά. - ζυγός -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

α

ζυγός, για
βοιδοκάρρο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ